

U S N E S E N Í

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců JUDr. Marcely Sedmíkové a Mgr. Heleny Konečné ve věci žalobce: **D. H.**, bytem X, zast. JUDr. Alexandrem Király, Ph.D., advokátem se sídlem Ostrava - Poruba, L. Podéště 1883, proti žalovanému: **Městský úřad Trutnov, správní odbor**, se sídlem v Trutnově, Slovanské náměstí 165, v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného ve věci přestupku žalobce vedené žalovaným pod č.j. 2013/5959/SPR/TRL, **t a k t o :**

- I. **Řízení se z a s t a v u j e .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. **Návrh žalobce na vrácení části zaplaceného soudního poplatku ve výši 1.000,-Kč se zamítá.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou na ochranu proti nečinnosti žalovaného ve věci přestupku žalobce vedeného žalovaným pod č.j. 2013/5959/SPR/TRL, domáhal se žalobce s poukazem na ustanovení § 79 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále s.ř.s.), a dále na ustanovení § 80 odst. 2 téhož zákona, vydání rozsudku, kterým by krajský soud uložil žalovanému povinnost vydat v označené věci v soudem stanovené lhůtě konečné rozhodnutí.

Krajský soud po provedeném řízení žalobě vyhověl svým rozhodnutím ze dne 24.6.2014, č.j. 30A 12/2014-52.

Ke kasační stížnosti žalovaného byl rozsudek nadepsaného soudu zrušen rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ze dne 27.5.2015, č.j. 6As 197/2014-25.

V něm Nejvyšší správní soud konstatoval, že neúčelné jednání žalovaného naplnilo formální podmínky nečinnosti. Současně však zdůraznil, že v případě, že obviněný využíval svých práv v řízení před správním orgánem zjevně obstrukčním způsobem, nemůže se pak logicky domáhat ochrany proti nečinnosti.

Ve zrušujícím rozsudku uvedl následující: „V případě, že obviněný tohoto nástroje využívá obstrukčním způsobem, nemůže se pak logicky domáhat ochrany proti nečinnosti. Pokud měl žalobce skutečný zájem na tom, aby řízení pokračovalo (a bylo rozhodnuto) v přiměřené době, mohl správnímu orgánu sdělit, že nehodlá dále vypovídat, resp. k věci více sdělovat. Dále v průběhu řízení žalobce systematicky vyjadřoval nesouhlas s postupem stěžovatele, konkrétně podával opakované stížnosti a odvolání. Takové jednání žalobce je sice projevem možnosti využít prostředků, které mu procesní předpis k ochraně práv stanovuje, Nejvyšší správní soud však nemůže formalisticky odhlédnout od posouzení toho, zdali využívání těchto prostředků skutečně směřuje k efektivní ochraně práv žalobce, nebo má pouze za cíl prodlužovat řízení do doby, než zanikne odpovědnost za přestupek. V tomto případě Nejvyšší správní soud dospěl k názoru, že podstatná část těchto procesních prostředků byla právě obstrukčního charakteru (např. žádosti o sdělení programu nařízených jednání - i přesto, že předmět jednání byl podrobně vymezen již v předvolání a žalobce se k těmto jednáním následně nedostavil; odvolání proti usnesení, jímž se ustanovuje znalec - a to z důvodu, že toto usnesení nebylo oznámeno žalobci; blanketní odvolání proti usnesení, jímž byla stanovena lhůta pro navrhování důkazů a vyjádření se k podkladům; blanketní odvolání proti sdělení, jímž nebylo vyhověno žádosti o postoupení věci k projednání jinému správnímu orgánu; odvolání proti usnesení, jímž stěžovatel zrušil usnesení, jímž byla stanovena lhůta pro navrhování důkazů a vyjádření se k podkladům). Z uvedeného je zřejmé, že sám žalobce směřoval k tomu, aby řízení bylo protahováno, neboť si byl vědom toho, že takové průtahy mu mohou být k prospěchu, když se po uplynutí jednoleté prekluzivní lhůty zbaví odpovědnosti za spáchaný přestupek (to se mu ostatně podařilo – viz výše). Lze tak k této otázce uzavřít, že i přestože tuto obstrukční snahu měl stěžovatel odhalit a předejít jí, pokud tak neučinil, nelze mu vytýkat, že by způsobil průtahy, neboť k nečinnosti (průtahům) se záměrně přispíval svým jednáním sám žalobce, protože si byl vědom toho, že mu taková nečinnost bude ku prospěchu...[D]o žalobcových veřejných subjektivních práv tak postupem stěžovatele nemohlo být zasaženo...[n]amítanou nečinnost de facto zapříčinil sám žalobce, a proto se jí nemohl účinně domáhat.“

V uvedeném rozhodnutí Nejvyšší správní soud rovněž připomněl, že v mezidobí vydal žalovaný dne 12.8.2014 rozhodnutí, kterým řízení o přestupku zastavil s odkazem na ust. § 76 odst. 1 písm. f) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o přestupcích“), neboť odpovědnost za přestupek zanikla. Následně, dne 28.8.2014, rozhodl Krajský úřad Královéhradeckého kraje jako orgán odvolací tak, že zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 28.7.2014, č.j. 2013/5959/SPR/TRL (rozhodnuto o vině a trestu žalobce), a řízení rovněž zastavil s odkazem na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu v otázce prekluze přestupku.

Podáním ze dne 10.6.2015 vzal žalobce žalobu v plném rozsahu zpět, **když prohlásil, že byl postupem žalovaného uspokojen.** Zdůraznil, že nečinnostní žaloba byla nicméně podána po právu, neboť žalobce vyčerpal možnosti ochrany

dané mu správním řádem, když se obrátil, leč bezvysledně, na nadřízený orgán žalovaného se žádostí o uplatnění opatření proti nečinnosti. Do doby podání žaloby nebylo žalovaným ve věci rozhodnuto ve lhůtách stanovených v § 71 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „správní řád“).

Na základě této argumentace se s odkazem na ust. § 47 písm. a) s.ř.s. v souvislosti s ust. § 60 odst. 3 věty druhé s.ř.s. domáhal přiznání nákladů řízení. Požádal krajský soud, aby neshledal žádného důvodu hodného zřetele pro nepřiznání či jakékoli krácení náhrady nákladů řízení. Argumentoval tím, že veškeré procesní prostředky, které v průběhu řízení před žalovaným využíval, skutečně směřovaly k efektivní ochraně jeho práv. Připomněl, že jak krajský soud, tak rovněž Nejvyšší správní soud, uvedly, že z jednání žalobce bylo zřejmé, že se správním orgánem nehodlá spolupracovat, což bylo jeho právem. Stejně tak je bezvýznamný fakt, že žalovaný měl v konkrétním časovém období rozpracováno značné množství věcí připravených k rozhodnutí v přestupkových věcech. Upozornil, že za popsané situace krajský soud nezkoumá, zdali byla žaloba úspěšná či nikoli.

Požadoval nahradit náklady řízení vzniklé jak v řízení před krajským soudem, tak vynaložené v řízení o kasační stížnosti. Jednalo se o náklady původně přiznané krajským soudem v částce 35.673,-Kč, dále náklady vynaložené v řízení o kasační stížnosti, které žalobce podrobně vyčíslil ve svém vyjádření kasačnímu soudu. Rovněž požadoval odměnu za jeden úkon právní služby a režijní paušál (3.400,-Kč) a navýšení této částky o 21% DPH, to vše dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytnutí právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále „advokátní tarif“). Taktéž žádal, aby soud zavázal žalovaného k úhradě dalších 1.000,-Kč za polovinu žalobcem uhrazeného soudního poplatku. Konečně pak požádal, aby mu byl na účet zástupce vrácen soudní poplatek ve výši 1.000,-Kč, to vše s odkazem na ust. § 10 odst. 3 a 5 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon o soudních poplatcích“).

Předně je v souvislosti se vzneseným požadavkem na náhradu nákladů řízení zapotřebí zmínit, že s přihlédnutím ke všem okolnostem případu se podání žaloby na nečinnost jevílo v zásadě nelogické, když stěžejním zájmem žalobce nepochybně bylo vyhnout se potrestání za přestupek. Pokud by tomu tak nebylo, tedy žalobce by – veden potřebou jistoty řešení nastalé situace – pocítoval nutnost, aby správní orgán (žalovaný) ve věci meritorně rozhodl, nepřistoupil by k řízení s využitím prakticky všech dostupných obstrukčních prostředků, které mu správní řád nabízel. Jejich výčet uvedl Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí na čl. 29. Vyslovené hodnocení situace si krajský soud v rovině prosté úvahy jistě může dovolit, protože by-li by žalobce veden snahou domoci se objektivního rozhodnutí v přiměřené době, pak mu nic nebránilo se správním orgánem spolupracovat.

Tento, na první pohled nelogický, kruh (cíleně vytvářené obstrukce contr. žaloba na nečinnost správního orgánu) „rozetnul“ Nejvyšší správní soud názorem vysloveným ve svém zrušujícím rozhodnutí, jehož nosnou část krajský soud ocitoval výše. V důsledku rozehrané taktiky žalobce, kdy se žalovaný nechal do připravené obstrukční hry vmanipulovat, přestal být žalovaný „pánem situace“, kterou tak prakticky od počátku ovládl žalobce. Ten, motivován přístupem žalovaného, mohl snadno předjímat, že celé řízení před správním orgánem je s přihlédnutím k ust. § 20

odst. 1 zákona o přestupcích, a dále u vědomí judikatury Nejvyššího správního soudu k této problematice přijaté, na zdárné cestě k prekluzi přestupku, k čemuž fakticky došlo.

Z ustálené judikatury krajských soudů a Nejvyššího správního soudu vyplývá, že ve lhůtě jednoho roku od spáchání přestupku musí rozhodnutí o přestupku nabýt právní moci. Správní orgán musí k prekluzi přihlížet z úřední povinnosti, a není proto třeba, aby ji pachatel namítal. Procesním důsledkem zániku odpovědnosti ve smyslu § 20 odst. 1 zákona o přestupcích je, že správní orgán nemůže řízení o přestupku zahájit a v řízení již zahájeném pokračovat, a to bez ohledu na to, zda okolnost, která je důvodem zániku odpovědnosti, nastala v řízení prvostupňovém nebo v řízení odvolacím (srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15.12.2005, č.j. 3As 57/2004 – 39, publ. pod č. 845/2006 Sb. NSS).

Krajský soud připomíná, že v případě pokračování v řízení po zrušujícím rozsudku Nejvyššího správního soudu, by byl vázán v něm vysloveným právním názorem. Ten, shrnuto, dospěl k závěru, že do žalobcových veřejných subjektivních práv postupem žalovaného nemohlo být zasaženo, neboť namítanou nečinnost de facto zapříčinil sám žalobce, a proto se jí nemohl účinně domáhat, byť na první pohled jednání žalovaného naplnilo formální podmínky nečinnosti.

O tento právní názor se krajský soud opřel při posuzování otázky důvodnosti uplatněné náhrady nákladů řízení. Žalobce byl totiž primárně úspěšný již tím, že svým systematickým obstrukčním jednáním, které žalovaný zjevně dostatečně včas nerozkódoval, dosáhl zamýšleného cíle, tedy zastavení řízení před správním orgánem v důsledku zániku odpovědnosti za přestupek v souladu s ust. § 20 odst. 1 zákona o přestupcích.

Oznámil-li žalobce ve svém podání ze dne 10. 6.2015, že byl postupem žalovaného uspokojen, ačkoli tak učinil bez přímého odkazu na ust. § 62 s.ř.s., pak je krajský soud přesvědčen, že na danou situaci ustanovení o uspokojení žalobce nedopadá. Problematika tzv. „uspokojení účastníka po podání žaloby ve správním soudnictví“ je upravena v ust. § 153 odst. 1 písm. a) až d) správního řádu. V tomto ustanovení jsou taxativně vyjmenovány typy žalob, po jejichž podání správnímu soudu může správní orgán dosavadní výsledek řízení zvrátit tím, že účastníka uspokojí vydáním nového rozhodnutí.

Správní orgán je tak nadán pravomocí zvrátit výsledek soudního řízení za situace, kdy se žalobce ve správním soudnictví domáhá **a) zrušení rozhodnutí správního orgánu**, kdy jej lze uspokojit změnou nebo zrušením tohoto rozhodnutí v přezkumném řízení,

b) vyslovení nicotnosti rozhodnutí správního orgánu z důvodů uvedených v § 77 odst. 1, kdy jej lze uspokojit vyslovením nicotnosti rozhodnutí,

c) vyslovení nicotnosti rozhodnutí správního orgánu z jiných důvodů, než které jsou uvedeny v § 77 odst. 1, kdy jej lze uspokojit vydáním rozhodnutí nebo postoupením věci, pokud žalovaný správní orgán není k vydání rozhodnutí příslušný; při vydávání rozhodnutí postupuje podle § 102,

d) snížení trestu nebo upuštění od trestu uloženého rozhodnutím správního orgánu, kdy jej lze uspokojit vydáním nového rozhodnutí.

Z tohoto výčtu je patrné, že zákonodárce pro postup dle § 62 s.ř.s. v návaznosti na ust. § 153 odst. 1 správního řádu předpokládá, že ve věci je vydáno meritorní rozhodnutí. Taková skutečnost v projednávané věci ovšem nenastala, neboť ze samotné podstaty obsahu žaloby je zřejmé, že žalobce ji podával právě proto, že se vydání konečného (meritorního) rozhodnutí ve věci samé domáhal. Tím v době podání žaloby zcela jistě nemohl mýnit rozhodnutí o zastavení řízení z důvodů zániku odpovědnosti za přestupek. Žalobce tedy nevzal podaný návrh zpět z důvodu svého uspokojení ve smyslu § 62 s.ř.s.

Neučinil tak ovšem ani pro pozdější chování odpůrce. Byla-li navíc žaloba na nečinnost Nejvyšším správním soudem primárně posouzena jako nedůvodná, kdy mechanismus žalobcem volených prostředků ochrany nesměřoval k efektivní ochraně jeho práv, nýbrž byl využíván se záměrem již popsaným, tedy za pomoci obstrukčního jednání dosáhnout prekluze přestupku, pak nelze postupovat v otázce náhrady nákladů řízení dle § 60 odst. 3 věty druhé s.ř.s., nýbrž je namístě aplikovat větu prvou téhož zákonného ustanovení.

S přihlédnutím k závaznému právnímu názoru Nejvyššího správního soudu v této konkrétní věci by proto bylo nelogické žalobci náhradu nákladů řízení přiznat. Žalobu k soudu podal v době, kdy z jeho popudu probíhalo téměř permanentně doplňování dokazování obohacené o různé stížnosti, žádosti, podávání blanketních odvolání apod. Bylo zřejmé, že v důsledku zadaného znaleckého posudku a následného souhlasu žalovaného s prodloužením lhůty pro jeho vypracování, je naprosto iluzorní domnívat se, že by v jednorocní prekluzivní lhůtě byl o vině žalobce schopen rozhodnout žalovaný, a poté ještě odvolací správní orgán tak, aby rozhodnutí nabylo právní moci právě v této lhůtě, jak vyžaduje konstantní soudní judikatura. V této fázi řízení si proto žalobce mohl již bez obav dovolit podat žalobu na nečinnost, neboť mu bylo jasné, že z důvodů soudem popsaných za přestupek potrestán nebude. Žaloba tedy důvodně podána nebyla.

Projev vůle žalobce učiněný jím v podání ze dne 10.6.2015 byl dostatečně určitý a srozumitelný proto, aby krajský soud řízení o žalobě podle ust. § 47 písm. a) s.ř.s. zastavil.

S přihlédnutím ke všem argumentům obsaženým v tomto rozhodnutí krajský soud o nákladech řízení rozhodl v souladu s ust. § 60 odst. 3 věta první s.ř.s.

Žalobce nemohl být úspěšný ani se svým požadavkem na vrácení jedné poloviny zaplaceného soudního poplatku v částce 1.000,-Kč (poplatek byl uhrazen v předepsané výši 2.000,-Kč). Podle ust. § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, by bylo lze takto postupovat za předpokladu, že by k zastavení řízení došlo před prvním jednáním. Tato situace ovšem na projednávaný případ nedopadá, neboť krajský soud ve věci jednal (jednání dne 17.6.2014), vydal rozhodnutí, to bylo následně Nejvyšším správním soudem zrušeno a věc vrácena k dalšímu řízení, resp. k pokračování v řízení nadepsaným soudem již započatém.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, který o ní také rozhoduje. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Hradci Králové dne 7. srpna 2015

JUDr. Jan Rutsch, v.r.
předseda senátu